

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 81/23

U Luxembourg 17. svibnja 2023.

Presuda Općeg suda u predmetu T-312/20 | EVH/Komisija

Odbija se tužba njemačkog proizvođača električne energije EVH-a protiv Komisijina odobrenja RWE-ove kupnje imovine društva E.ON

Opći sud osobito naglašava da zamjena imovine neovisnih poduzetnika nije „jedinstvena koncentracija“

Društva osnovana u skladu s njemačkim pravom RWE AG i E.ON SE u ožujku 2018. najavila su da žele provesti složenu zamjenu imovine trima koncentracijama (u daljnjem tekstu: cjelokupna transakcija).

Prvom koncentracijom društvo RWE, koje je uključeno u cijeli lanac opskrbe električnom energijom u nekoliko europskih zemalja, željelo je steći isključivu ili zajedničku kontrolu određenih proizvodnih sredstava društva E.ON, opskrbljivača električnom energijom koji djeluje u nekoliko europskih zemalja. Druga koncentracija sastojala se u stjecanju društva E.ON isključive kontrole nad djelatnosti distribucije i maloprodaje električne energije kao i određenim proizvodnim sredstvima društva innogy SE, društva kćeri društva RWE. Trećom koncentracijom predviđalo se RWE-ovo stjecanje 16,67 % udjela društva E.ON.

Europska komisija provela je kontrolu prve i druge koncentracije, dok je kontrolu treće koncentracije proveo Bundeskartellamt (Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, Njemačka).

U travnju 2018. njemački poduzetnik EVH GmbH, koji na njemačkom državnom području proizvodi električnu energiju i iz konvencionalnih i iz obnovljivih izvora energije, obavijestio je Komisiju o tome da želi sudjelovati u postupku koji se odnosi na prvu i drugu koncentraciju i stoga u vezi s njima primati dokumente.

Prva koncentracija prijavljena je Komisiji 22. siječnja 2019. Odlukom od 26. veljače 2019.¹ (u daljnjem tekstu: sporna odluka) Komisija je odlučila da se ne protivi prijavljenoj koncentraciji te ju je ocijenila sukladnom s unutarnjim tržištem na temelju članka 6. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 139/2004².

Društvo EVH³ podnijelo je Općem sudu tužbu za poništenje sporne odluke. Odbivši tu tužbu Opći je sud najprije pojasnio pojam „jedinstvena koncentracija“ u pogledu zamjene imovine. Zatim je odlučio, prvi put, o Komisijinoj

¹ Odluka C(2019) 1711 *final* od 26. veljače 2019. kojom se koncentracija proglašava sukladnom s unutarnjim tržištem i sa Sporazumom o EGP-u (predmet M.8871 – RWE/E.ON Assets)

² Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL 2004., L 24, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 5., str. 73.). U skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) te uredbe, ako Komisija utvrdi da prijavljena koncentracija ne potiče ozbiljne sumnje u vezi sa svojom sukladnošću s unutarnjim tržištem, donosi odluku da joj se ne protivi i ocjenjuje ju sukladnom s unutarnjim tržištem.

³ Potrebno je napomenuti da je i deset drugih poduzetnika podnijelo tužbe za poništenje te odluke. Sve su te tužbe ili odbačene kao nedopuštene ili odbijene u meritumu. Vidjeti niz spojenih predmeta: presude od 17. svibnja 2023., Stadtwerke Leipzig/Komisija, [T-313/20](#), GWS Stadtwerke Hameln/Komisija, [T-314/20](#), TEAG/Komisija, [T-315/20](#), Naturstrom/Komisija, [T-316/20](#), EnergieVerbund Dresden/Komisija, [T-317/20](#), eins energie in sachsen/Komisija, [T-318/20](#), GGEW/Komisija, [T-319/20](#), Mainova/Komisija, [T-320/20](#), enercity/Komisija, [T-321/20](#) i Stadtwerke Frankfurt am Main Holding/Komisija, [T-322/20](#).

obvezi objave odluka donesenih na temelju članka 6. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 139/2004. Naposljetku je pojasnio duljinu razdoblja koje Komisija mora analizirati radi ocjene sukladnosti koncentracije o kojoj je riječ s unutarnjim tržištem te je ispitao pojam „zajedničko vlasništvo”.

Ocjena Općeg suda

Kao prvo, Opći sud odbio je prigovor nedopuštenosti koji je istaknulo društvo RWE zbog nedostatka aktivne procesne legitimacije društva EVH.

U tom pogledu Opći sud podsjeća na to da u skladu s člankom 263. četvrtim stavkom UFEU-a, fizička ili pravna osoba može pokrenuti postupak protiv odluke koja je upućena drugoj osobi samo ako se navedena odluka izravno i osobno odnosi na nju.

Kad je riječ o izravnom utjecaju, Opći sud ističe da sporna odluka, time što omogućuje neposrednu provedbu prve koncentracije, može potaknuti neposrednu promjenu situacije na tržištima o kojima je riječ. Iz toga proizlazi da se sporna odluka zato izravno odnosi na društvo EVH, koje je aktivno na tom tržištu.

Kad je riječ o osobnom utjecaju na društvo EVH, Opći sud podsjeća na to da kad je riječ o odluci kojom se utvrđuje sukladnost koncentracije s unutarnjim tržištem, osobni utjecaj na trećeg poduzetnika u odnosu na tu koncentraciju određuje se s obzirom na, s jedne strane, utjecaj na njegov položaj na tržištu i, s druge strane, njegovo sudjelovanje u upravnom postupku. U predmetnom slučaju, uzimajući u obzir znatno sudjelovanje društva EVH u upravnom postupku, njegov status konkurenta stranaka koncentracije i moguć utjecaj na vrijednost određenih ulaganja koja je društvo EVH posebno utvrdilo nakon provedbe koncentracije, mora se smatrati da se sporna odluka na njega osobno odnosi.

Kao drugo, u pogledu merituma Opći sud najprije odbija tužbeni razlog kojim se Komisiji prigovara da, s jedne strane, nije provela kontrolu treće koncentracije i, s druge strane, da nije smatrala da tri koncentracije čine sastavne dijelove jedinstvene koncentracije.

Kad je riječ o trećoj koncentraciji, Opći sud utvrđuje da društvo EVH neosnovano tvrdi da je ona koncentracija u smislu članka 3. Uredbe br. 139/2004⁴.

U tom pogledu, on kao prvo navodi da se tužba formalno odnosi samo na Komisijinu odluku kojom se prva koncentracija proglašava sukladnom s unutarnjim tržištem. Međutim, tom se odlukom izričito ne odlučuje o kvalifikaciji koju treba dati trećoj transakciji, s obzirom na pojam „koncentracija”, i stoga o Komisijinoj nadležnosti za ocjenu njezine sukladnosti s unutarnjim tržištem. Stoga društvo EVH ne može od Općeg suda zahtijevati da riješi pitanje nadležnosti na koje se Komisija nije osvrnula u odluci protiv koje je podnesena tužba. Usto, ako je društvo EVH smatralo da treća koncentracija ima dimenziju na razini Unije, trebalo je Komisiji uputiti pritužbu kako bi od nje zatražilo da se izjasni o njoj, a ona bi u tom slučaju morala načelno odlučiti o svojoj nadležnosti kao nadzornog tijela.

Kao drugo i u svakom slučaju, stjecanje manjinskog udjela može dovesti do preuzimanja kontrole samo ako su uz manjinski udio vezana posebna prava, koja dovode do *de iure* isključive kontrole, ili ako manjinski dioničar na temelju posebnih okolnosti stekne *de facto* isključivu kontrolu⁵. Međutim, u ovom slučaju društvo EVH nije tvrdilo da su posebna prava vezana uz manjinski udio koji je steklo društvo RWE niti je pak dokazalo da je društvo RWE steklo *de facto* isključivu kontrolu nad društvom E.ON.

U pogledu pitanja mogu li se tri koncentracije smatrati sastavnim dijelovima jedinstvene koncentracije, Opći sud podsjeća na to da se u tu svrhu moraju ispuniti dva uvjeta⁶. S jedne strane, potrebno je da su koncentracije

⁴ Tom odredbom, naslovljenom „Definicija koncentracije”, propisuju se kriteriji koje transakcija mora ispunjavati da bi se smatrala koncentracijom u smislu prava Unije.

⁵ Vidjeti u tom smislu točke 57. i 59. Pročišćene obavijesti Komisije o nadležnosti prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL 2008., C 95, str. 1.).

⁶ Vidjeti u tom smislu uvodnu izjavu 20. i članak 3. stavak 1. točku (b) Uredbe br. 139/2004.

međusobno ovisne, tako da se ne mogu provesti jedna bez druge. S druge strane, rezultat tih koncentracija mora biti to da se njima jednom ili više poduzetnika daje gospodarska kontrola, izravna ili neizravna, nad aktivnosti jednog ili više drugih poduzetnika. S obzirom na te uvjete, **pojam „jedinstvena koncentracija“ ne primjenjuje se kad neovisni poduzetnici stječu kontrolu nad različitim ciljevima, kao što je to u slučaju zamjene imovine.**

U ovom slučaju, iz ispitivanja Općeg suda proizlazi da cjelokupna transakcija ispunjava uvjet koji se odnosi na međuovisnost, ali ne i onaj koji se odnosi na rezultat. Naime, ne postoji funkcionalna veza između triju posrednih transakcija s obzirom na to da cjelokupna transakcija o kojoj je riječ nije transakcija kojom je provedeno više posrednih transakcija kako bi došlo do kontrole jednog ili više poduzetnika od strane jednog ili više istih poduzetnika. U tim okolnostima, budući da nije ispunjen jedan od dvaju uvjeta, Komisija je mogla valjano smatrati da tri koncentracije ne čine sastavne dijelove jedinstvene koncentracije.

S obzirom na navedeno, nema ništa sporno u tome da Komisija odvojeno analizira prvu i drugu koncentraciju uzimajući pritom u obzir učinke koje one imaju jedna na drugu u spornoj odluci.

U tom pogledu, Opći sud uvodno pojašnjava da, čak i kad bi potvrdio postojanje pravila prvenstva kako ga je utvrdila Komisija, tj. da se koncentracija treba ispitati s obzirom na sve prethodno prijavljene koncentracije, ono se ne može primijeniti u predmetnom slučaju. Naime, prva koncentracija formalno je prijavljena prije druge koncentracije. Opći sud dodaje da bi, uzimajući u obzir pravnu i činjeničnu međuovisnost koncentracija o kojima je riječ, automatska primjena tog pravila mogla imati proizvoljne učinke na doseg Komisijine analize. Stoga, ako između tih koncentracija postoji veza koja Komisiji omogućuje da predvidi moguće učinke na tržištu za svaku koncentraciju, na Komisiji je da to uzme u obzir u cjelovitoj analizi svih relevantnih dokaza koju provodi za svaku od tih koncentracija. Naime, one, u odnosu na druge transakcije, čine element koji Komisija mora uzeti u obzir u cjelovitoj analizi učinaka transakcije na unutarnjem tržištu.

Zatim, Opći sud odbija tužbeni razlog koji se temelji na povredi prava na djelotvornu sudsku zaštitu jer je sporna odluka objavljena nakon duljeg razdoblja, podsjećajući na to da kasna objava akta Unije nema utjecaja na njegovu valjanost.

U okviru svoje analize Opći sud navodi da iako Uredba br. 139/2004 ne propisuje da se Komisijine odluke donesene u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) te uredbe objavljuju u *Službenom listu Europske unije*, Komisiji se u praksi ipak nalaže takva obveza objavljivanja takvih odluka, i to u skladu s povjerljivošću koju treba osigurati u pogledu informacija na koje se primjenjuje profesionalna tajna ili druge iznimke koje se tiču javnog poretka⁷. Opći sud smatra da je takav pristup u skladu s Komisijinom obvezom da odgovarajućim mjerama objavljivanja trećim osobama, na koje se takve odluke izravno ili osobno odnose, osigura pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

Naposljetku, Opći je sud odbio tužbeni razlog koji se odnosi na očite pogreške Komisije u ocjeni sukladnosti koncentracije o kojoj je riječ s unutarnjim tržištem, a koji se temeljio, s jedne strane, na izboru navodno prekratkog razdoblja analize i, s druge strane, na ispitivanju, koje je predstavljeno kao nedovoljno, utjecaja koji je društvo RWE moglo izvršiti na društvo E.ON, konkretno u pogledu njihova zajedničkog vlasništva.

Kad je riječ o razdoblju analize, Opći sud podsjeća na to da, prilikom kontrole koncentracija Komisija mora ocijeniti može li koncentracija bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu ili na njegovu znatnom dijelu. Takva prospektivna analiza, koja se sastoji u tome da se ispita u čemu bi koncentracija mogla izmijeniti čimbenike koji određuju stanje tržišnog natjecanja na određenom tržištu, zahtijeva zamišljanje različitih uzročno-posljedičnih veza kako bi se mogle prihvatiti one čija je vjerojatnost najveća. Iz toga slijedi da Komisija mora provesti ocjenu učinaka koncentracije u razdoblju čije najdulje trajanje ne može premašiti vrijeme nastanka, s dostatnim stupnjem izvjesnosti, određenih događaja. U tom smislu, od Komisije se ne može zahtijevati da provede prospektivnu analizu na temelju elemenata čije dugoročne učinke ne može predvidjeti s razumnom marginom

⁷ Vidjeti točke 2. i 5. „Guidance on the preparation of public versions of Commission Decisions adopted under the Merger Regulation“ (Smjernice za izradu javnih verzija Komisijinih odluka donesenih u skladu s Uredbom o koncentracijama) od 26. svibnja 2015.

pogreške.

U pogledu skupnog utjecaja koji su društvo RWE i treće društvo izvršili na društvo E.ON, Opći sud ne isključuje to da postojanje zajedničkog vlasništva, tj. činjenica da isti institucionalni ulagači imaju dionice u konkurentnim poduzetnicima i posljedični nekoordinirani konkurentski učinci mogu smanjiti konkurentske pritiske na druge konkurente. Međutim, sam učinak tog smanjenja u načelu nije sam po sebi dovoljan da se dokaže bitno ograničavanje učinkovitog tržišnog natjecanja u okviru teorije štete koja se temelji na nekoordiniranim učincima. U ovom slučaju, Opći sud navodi da društvo EVH nije uspjelo utvrditi indicije koje mogu dokazati da sudjelovanje predmetnog trećeg društva u kapitalu društava RWE i E.ON čini element koji upućuje na to da već postoji usmjerenost prema zajedničkom vladajućem položaju. Iz toga proizlazi da se Komisiji ne može pripisati očita pogreška u ocjeni zbog toga što je propustila navesti takav element.

S obzirom na ta razmatranja, **Opći sud odbio je tužbu u cijelosti.**

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivan učinak. Ako je dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako je u predmetu moguće presuditi, Sud ga može i sam riješiti. U suprotnome, predmet se vraća Općem sudu, koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

